

Выніковая здабыткі і

Знакавая для ўсёй нашай сферы падзея – адбылася 28 лютага ў Беларускай

ВАЖНЫ СТЫМУЛ

3 дакладам “Аб выніках работы Міністэрства культуры ў 2024 годзе і задачах на 2025 год” выступіў міністр культуры, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь **Руслан Чарнецкі**. Перадусім ён адзначыў, што пры ўступленні на пасаду атрымаў ад Прэзідэнта задачу навестці парадак у сферы культуры.

Для кожнага работніка галоўным стымулам яго працы з’яўляецца дастойны заробак. За мінулы год у сферы культуры ў гэтым плане адбыліся істотныя пазітыўныя змены. Па словах міністра, прынятыя меры па ўкараненні аптымальнай структуры і штатнай колькасці арганізацый дазволілі павялічыць эканамічную эфектыўнасць іх працы.

Такія паказчыкі, як аб’ём пазабюджэтных сродкаў дзяржаўных арганізацый культуры і ўстаноў адукацыі ў сферы культуры, устанавлены мэтавым планам сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2024 год, выкананы. Даходзіць ад пазабюджэтных дзейнасці арганізацый культуры летас склаў больш за 353 млн рублёў або 137% да ўзроўню 2023-га.

Руслан Чарнецкі адзначыў, што быў ужыты комплексны пыход да павышэння заробатнай платы. На гэтую мэту накіраваны сродкі, вызвалены ў выніку аптымізацыі, і гэта павялічыла памер набўайкі работнікаў культуры-асветніцкіх арганізацый да 20% акладу. А таксама дадаткова выдзелены сродкі бюджэту, якія дазволілі ўсталяваць набўайку да 30% акладу. Акрамя таго, дзякуючы сумеснай працы міністэрства культуры і галіновага прафсаюза, устанавлена набўайку ў памеры не менш за 30% акладу за працу па кантракце.

Міністр таксама паведаміў, што для павышэння зарплат работнікаў культуры з 1 студзеня 2025 года павялічаны памер набўайкі за працу ў галіне з 30% да 64% сумы акладу. На стымуляючыя выплаты работнікаў культуры плануецца накіраваць на 9% больш уласных даходаў, чым у 2024-м.

ЛЮБІЦЬ СВАЁ

Па словах кіраўніка галіны, цікавасць да ўласнага культурнага прадукту летас

вырасла дзякуючы рэалізацыі Канцэпцыі развіцця нацыянальнай культурнай прасторы ва ўсіх сферах жыцця грамадства. Актывнае распрацоўванне нацыянальнага мастацтва знайшло шырокі водгук у глядацкім асяроддзі.

— Дзяржаўныя тэатры паспяхома справіліся з рэалізацыяй указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь №275. Доля ўласных даходаў тэатраў у агульным аб’ёме фінансавання склала больш за 40%, канцэртных арганізацый — ад 20% да 70%, — сказаў Руслан Чарнецкі і адзначыў, што ў рэпертуары кожнага тэатра і канцэртнай арганізацыі з’явіліся новыя творы беларускіх аўтараў. Задачы работы тэатральна-відовішчых арганізацый у 2025-м звязаны з пераходам тэатраў на сістэму партнёрскага фінансавання, пашырэннем гастрольнай дзейнасці ўнутры краіны і за межой.

Міністр інфармаваў, што забяспечана базавая праца Нацыянальнай кінастудыі “Беларусьфільм”, пракрых выраслі аб’ёмы кінавытворчасці, наладжана сістэма пракату прэм’ерных беларускіх фільмаў. Дзякуючы гэтым колькасць глядачоў і касавыя зборы ад сеансаў павялічыліся ў 1,5 разы. Арганізаваны ў новым фармаце XXX Мінскі міжнародны кінафестываль “Лістапад” стаў самым маштабным за апошнія гады.

Па словах кіраўніка галіны, сёлета будзе распрацаваны пакет нарматыўных дакументаў для стварэння на базе кінастудыі індустрыяльнага кінапарку. Будучы зробленыя захады па забеспячэнні бесперапыннага працэсу вытворчасці фільмаў, зніжэнні кошту кінааслуг, стварэнні сумесных вытворчасцяў, павелічэнні экспарту паслуг “Беларусьфільма”.

Да беларускай культуры і яе здабыткі існуе вялікая цікавасць і па-за межамі нашай краіны. Руслан Чарнецкі паведаміў, што летас нашы прадстаўнікі прымаюць удзел у рэзультатных міжнародных культурных мерапрыемствах у больш як 50 дзяржавах свету.

НЕАБХОДНЫ ФАКТАР

Сітуацыя на рынку працы ў сферы культуры, па словах міністра, будзе выраўноўвацца галіновымі ўстановамі адукацыі ў першую чаргу за кошт пашырэння мэтавай падрыхтоўкі. На базе Мінскага дзяржаўнага мастацкага каледжа імя Глебава будзе арганізавана падрыхтоўка дызайнер-анімацыі.

калегія: перспектывы

выніковая калегія Міністэрства культуры – дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Бягучы год падвядзе вынікі рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы “Культура Беларусі”. Таксама 2025-ы стане часам грандыёзнага святкавання святой для мільянаў людзей даты — 80-годдзя Вялікай Перамогі.

— “Гэту дату мы павінны адзначыць яркімі і маштабнымі культурнымі падзеямі, якія памяняцца нашаму народу”, — лічыць міністр культуры. Ён таксама звярнуў увагу на тое, што Год добраўпарадкавання стане першым у аб’яўленай Кіраўніком дзяржавы пыходзіць якасці. У рэалізацыі яе мэт работнікі культуры павінны прыняць самы актыўны ўдзел.

АКТУАЛЬНЫ НАПРАМКІ

Пра вынікі працы, перспектывы развіцця аховы гісторыка-культурнай спадчыны і умацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы галіны расказаў намеснік міністра культуры Сяргей Сарачак. Ён адзначыў, што міністэрства сумесна з мясцовымі органамі ўдало прыянтэ актывную працу ў гэтым кірунку.

— Аб новых тэндэнцыях развіцця бібліятэчнай справы расказаў генеральны дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Валдзім Гігін. Ён прадставіў перспектывы навукова-даследчага праекта “Бібліяграфія Перамогі”, які аб’яднае ўсе бібліятэкі краіны. Рэалізацыя праекта мае сур’ёзнае грамадска-палітычнае значэнне на працягу 80 год ужо ішчэ было даследаваннем, якое дазволіла б аб’яднаць і сістэматызаваць усе выданні, прывесчаныя Вялікай Айчыннай вайне.

Пра асноўныя аспекты падрыхтоўкі калпаў у Беларускай дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў паведаміла рэктар БДУКМ Наталія Карчэўская. А генеральны дырэктар

ДАРУЧЭННІ УРАДА

Вынікі пасяджэння калегіі міністэрства культуры падвёў намеснік Прэм’ер-міністра Ігар Петрышэнка (пасада на час правядзення мерапрыемства).

— Святкаванне 80-годдзя вызвалення Беларусі працягваем сёлета святкаваннем 80-й гадавіны Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, — сказаў ён. — Гэтая тэма вышэйшасць у культурным і ідэалагічным жыцці краіны. У рэспубліканскіх мерапрыемствах важна захаваць арыгінальнасць, навізу, цікавасць глядача, не дапусціць адчужэння паўтараў. Яны павінны выклікаць эмацыяны ўздзеянне і пачуццё гонару за краіну.

Ігар Петрышэнка адзначыў, што, акрамя падрыхтоўкі творчых мерапрыемстваў да 9 Мая, ужо сёння павінна ісці праца над праграмай Міжнароднага фестывалю мастацтваў “Славянскі базар у Вішэбску”, канцэпцыямі рэспубліканскага свята “Купалле” (“Александрыйскага свята “Купалле” (Александрыйскага свята “Купалле”)

— Падключайце лепшы творчыя сілы, падключайце ўстановы, ВУН з іх яркай моладдзю, — сказаў куратар ведамства ва ўрадзе краіны. — Патрэбныя новыя творчыя рашэнні, арыгінальныя ідэі, новыя падыходы. Да распрацоўкі прапановы прыцягвайце некалькіх рэжысёраў для атрымання канцэпцыі на вар’янтнаўнай аснове.

Адной з асноўных задач галіны Ігар Петрышэнка назваў будаўніцтва і стварэнне новай экспазіцыі Нацыянальнага гістарычнага музея. Ён да-

ручыў кіраўніцтву міністэрства культуры ў найбліжэйшы час прадставіць прапановы па кандыдатурах у склад дзяржаўных устаноў.

— Гэта маштабны ўнікальны праект. Каб ён стаў, як даручыў Кіраўнік дзяржавы, візітнай карткай краіны, захапляў як знешнім абліччам, так і зместам, патрабуецца вельмі сур’ёзная праца міністэрства, — падкрэсліў Ігар Петрышэнка. — Патрэбны кампетэнтныя і энэргічныя людзі, зямляма са спецыяліфікацыяй, для арганізацыі ўзвязкі практавання і будаўніцтва з музейскай сферы, для арганізацыі ўзвязкі практавання і будаўніцтва з музейскай сферы, для арганізацыі ўзвязкі практавання і будаўніцтва з музейскай сферы, для арганізацыі ўзвязкі практавання і будаўніцтва з музейскай сферы.

— Таксама будзе даручана да пачатку новага навуковага года завяршыць украенне пад’яхоў, выпрацаваць у рамках уласнага дзейнасці бюджэтных арганізацый. Гаворка аб напрамках, на якіх выдзелена падрыхтоўка ў дзіцячых школах мастацтваў.

— Як у класічнай музычнай школе, якая функцыянавала ў СССР, іе павінна застацца тры — музычны, харэаграфічны і выяўленчы. Менавіта яны найбольш запатрабаваныя і масавыя. Падрыхтоўка па іншых напрамках застанецца ў сістэме адукацыі, — сказаў Ігар Петрышэнка. Ён таксама даў шэраг іншых даручэнняў, якія будучы адлюстраваныя ў рашэнні калегіі міністэрства культуры.

ПРЫДАТНЫ АНТУРАЖ

Перад пачаткам пасяджэння ўдзельнікі калегіі мелі магчымасць пазнаёміцца з асаблівасцямі арганізацыі навучнага працэсу ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. Студэнты тэатральнага факультэта арганізавалі касцюмаванае шоу, гэсція сустрэлі жывыя скульптуры, выставы навукова-мэтадычнай літаратуры і мастацкіх работ студэнтаў, выпускнікоў, выкладчыкаў.

Прыкметным складнікам антуражу стала планшотная выстава “За дзень наступны ўсе змялі”, якую падрыхтавала рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова “Культура і мастацтва”. У экспазіцыі — карціны, ажуўленыя ў дапамогі сучасных тэхналогій. Унікальны інтэрактыўны падыход дазваляе заглябіцца ў прастору мастацкага твора: не толькі ўбачыць яго, але і пачуць. Гэтая выстава — частка аднайменнага праекта, які да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў распачала РВУ “Культура і мастацтва” сумесна з Беларускай дзяржаўным музеем гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і Беларускай дзяржаўнай акадэміяй мастацтваў. Сёлета ініцыятыва атрымала працяг у рамках святкавання Вялікай Перамогі. Да праекта далучыўся Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь.

Віктар ГАУРЫШ
Фота Уладзіміра ШПАТАКА

